

V Praze 15. března 2024
Čj.: 139/24

Stanovisko

ke změnám nemocenského pojištění (návrh zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další souvisejí zákony)

I. Úvod

Předkládaná změna regulace má za cíl řadu logisticko-procesně-administrativně-technických změn v systému nemocenského pojištění a systémů s ním souvisejících, většinou ve vazbě na pokračující digitalizaci ve veřejném i soukromém sektoru.

II. Připomínky a návrhy změn

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (dále jen „ZZ RIA“) je zpracována dobře po stránce věcného obsahu a přehlednosti. Zjištěné dílčí nedostatky méně zásadního významu uvádíme níže a doporučujeme je do ZZ RIA doplnit.

Grafy a tabulky nejsou očíslovány, což komplikuje orientaci v ZZ RIA a odkazování se. Doporučujeme doplnit.

V dokumentu MS Word není systematicky použito automatické číslování sekcí a podsekcí, což omezuje i automatické generování obsahu, který by, pro lepší orientaci, bylo vhodné vložit za tabulku úvodního shrnutí.

Ad Shrnutí ZZ RIA

V bodu 3.1 na str. 3 jsou poměrně podrobně vyčísleny finanční dopady na náklady a úspory na straně státního rozpočtu a ostatních veřejných rozpočtů. Dopady na ostatní dotčené subjekty (zaměstnavatele, OSVČ, lékaře, školská zařízení, pojištěnce) však jsou uvedeny jen obecně slovně bez kvantifikace. Zpravidla zřejmě půjde o úspory ve formě osobo-hodin krát jednotkové náklady práce. **Doporučujeme toto doplnit alespoň formou odhadů.**

Ad 1.1 Důvod předložení a cíle

Doporučujeme doplnit vysvětlení k tabulce na str. 14-15 ukazující, že celkový počet nových případů ošetřovného v roce 2022 výrazně převyšuje počty v předcovidovém roce 2019 a blíží se stavu covidového roku 2020, kdy těchto případů bylo přirozeně výrazně více.

Kvantifikace počtu případů je prezentována jen v dílčím případě ošetřovného. Doporučujeme podobnou kvantifikaci uvést i u dalších agend, resp. dávek.

Materiál prezentuje přehledná schémata komunikace agend mezi subjekty, ale neuvádí počty těchto subjektů. S počtem těchto subjektů následně souvisí kvantifikace dodatečných výnosů a nákladů a je záhodno tyto počty doplnit, resp. uvádět.

ad 1.2 Definice problému

Bez připomínek.

Ad 1.3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Bez připomínek.

Ad 1.4. Identifikace dotčených subjektů

Bez připomínek.

Ad 1.5 Popis cílového stavu

ZZ RIA v řadě případů popisuje stav odpovídající vybrané změnové variantě v dalších částech ZZ. Avšak cílový stav by měl být popsán z pohledu obecnějších cílů, tedy zvýšení efektivity, přehlednosti, snížení nákladů na dotčené subjekty a podobně. Stačil by tedy popis stručnější a podrobný popis cílového stavu popsat až v okamžiku, kdy je změnová varianta identifikována a vybrána.

Ad 1.6 Mezinárodní srovnání

Bez připomínek.

Ad 1.7 Zhodnocení rizika

Bez připomínek.

Ad 1.1 Návrh variant řešení

ZZ RIA prezentuje pouze jednu změnovou variantu (pro změnu A a B). Obecné zásady RIA říkají, že zvaženo by mělo být více změnových variant. Pokud existují pádné věcné důvody, proč další změnové varianty nepřipadaly v úvahu, pak je to třeba v úvodu této sekce jasně vysvětlit.

Ad 3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

V případě popisu variant 0 a 1 je vhodné vkládat slovo dodatečné náklady a dodatečné výnosy, aby byla vyjádření přesnější. V případě varianty 0 je zřejmě přirozené, že dodatečné náklady a dodatečné výnosy budou nulové, ale mohou být případy, kdy autonomní vývoj i v případě varianty 0 povede k nenulovým dodatečným nákladům či úsporám. Toto je záhodno případně ujasnit.

U dílčích nákladů a výnosů absentuje jejich kvantifikace. U většiny z nich však lze pracovat přinejmenším s rámcovými (hrubými) odhady ve smyslu počet dotčených subjektů x osobohodiny x celkové náklady práce anebo mezní či průměrné dodatečné náklady, resp. výnosy na subjekt x počet subjektů. I rámcové vyčíslení bude zřejmě znamenat nezanedbatelné čisté výnosy na straně většiny dotčených subjektů a může napomoci při prosazení změnových variant v legislativním procesu i jejich přijatelnost směrem k veřejnosti.

Jednoduchá trojčlenková prezentace dílčích dodatečných nákladů a výnosů by mimo jiné i doložila uváděná tvrzení, že některé položky jsou nízké (zanedbatelné).

Ad 4. Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Sekce je poměrně jednoduchá s ohledem na zvážení pouze jedné ze změnových variant. Přesvědčivosti výběrů (změny vůči status quo) by ale velmi prospělo hrubé vyčíslení dodatečných výnosů a nákladů, které jako celek zřejmě budou výrazně hovořit ve prospěch navrhovaných změn. **Doporučujeme toto do ZZ RIA doplnit.**

Ad 6. Přezkum účinnosti regulace

Doporučujeme popsat metodiku přezkumu podrobněji co do sledovaných ukazatelů, a to jak na straně těch, které by měly přinést dodatečné výnosy, tak těch, které mohou přinést dodatečné náklady. Doporučujeme navrhnout i ukazatele sledující náklady i přínosy při rozšíření na OSVČ, DPP aj. S ohledem na to by mělo být uvedeno, zda stávající nastavení a propojení informačních systémů takové ukazatele sledovat umožňuje (již od stavu před změnou, tak ve stavu po změně). Hrozí totiž nebezpečí, že bez ex-ante stanoveného rámce hodnocení ex-post dopadů se posléze (pozdě) zjistí, že určitý dopad nelze zhodnotit s ohledem na nedostatečnost dostupných dat.

Ad 7. Konzultace a zdroje dat

Prezentován je dostatečný popis. Oceňujeme, že na běžné zavedené poměry jsou uvedeny i *Stěžejní body z vyjádření konzultujících subjektů a Vyhodnocení konzultací.*

III. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další souvisejí zákony, doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených doporučujících připomínek.

Vypracovali:

Doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Marek Havrda, MA, MPA, Ph.D.
předseda komise